

GEEN GENOEGEN MET EEN ROL AAN DE ZIJLIJN

Fotograaf Sanne Peper reisde mee met de voorstelling *MedEia* van het gezelschap Dood Paard. Het resultaat is een boek vol verrassingen.

Door MEREL BEM

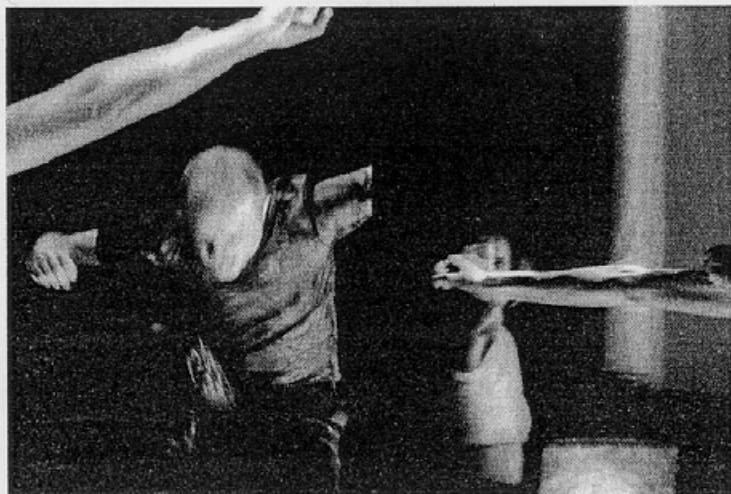
Het koor zegt: 'Ik kijk naar de wereld, en ik kan niets doen. Ik kan alleen maar toekijken. (...) Ik huil en huil, maar ik weet dat het niet helpt'. En intussen moet het machteloos toezien hoe Medea haar eigen kinderen vermoordt uit wraak op Jason, die haar in de steek liet voor een andere vrouw.

Het koor, met zijn angsten en frustraties, is het uitgangspunt van de voorstelling *MedEia* van theatergezelschap Dood Paard, geschreven door Oscar van Woensel. Datzelfde koor staat eveneens centraal in het onlangs verschenen boek *All Dressed Up - No Place To Go (ADU - NPTG)* van fotograaf Sanne Peper in samenwerking met grafisch ontwerper Michaël Snit-

ker. Peper reisde de afgelopen jaren geregeld mee naar het buitenland, waar het stuk werd opgevoerd, om de acteurs te fotograferen. Intussen maakte ze in de verschillende steden haar eigen, autonome foto's.

Nu is er dit boek. Niet alleen omdat Dood Paard 17,5 jaar bestaat, maar ook omdat Peper gefascineerd was door de vraag hoe zij haar werk als theaterfotograaf en autonome fotograaf op overtuigende wijze met elkaar kon verbinden. Ze vond het antwoord in *MedEia*, in het koor dat normaal gesproken, net als zij als theaterfotograaf, aan de zijlijn staat, alwetend is, maar slechts kan registreren wat er gebeurt. Maar dat nu wel een hoofdrol in het stuk heeft gekregen, net als Sanne Peper, die in dit boek haar visie op de wereld kan laten zien.

ADU - NPTG, tot stand gekomen met behulp van het Fonds BKVB, is daarmee geen gemakkelijk boek geworden. Voor zover je al van 'boek' kunt spreken. Het werd voornamelijk gedrukt op grijs dun, bijna krantenpapier, waardoor het eerder aan een kunsttijdschrift doet denken. Het bestaat uit twee afzonderlijke delen zonder veel tekst en uitleg die

Dood Paard speelt *MedEia*.

FOTO SANNE PEPER

zowel vanaf het voor- en achteromslag naar binnen, als vanuit het midden naar buiten toe kunnen worden gelezen.

In het ene deel (*No Place To Go*) roept Peper een zwart-witte wereld op die wordt gekenmerkt door dystopie, een chaos die verre van ideaal is. Een droomplek, opgebouwd uit meerdere wereldsteden (hier en daar herkenbaar), die door je vingers dreigt te glippen,

uit elkaar valt, en een spookachtig decor vormt voor een doemscenario zoals dat van Medea, maar ook dat van science fiction films als *Metropolis* en *Blade Runner*.

En in het andere deel schreeuwt en stampet het koor, balt het zijn vuisten. Schreeuwt het machteloos: 'Ik wil iets doen'. Dit zijn de intrigerende foto's die Peper nam tijdens de repetities en de uitvoeringen. Ze hebben dezelfde rauwe,

beweglijke stijl als haar autonome beelden van de verlaten stedelijke omgevingen.

Toegegeven: dat heb je als lezer niet 'zomaar even' door. Het duurt een tijdje voordat je begrijpt hoe de publicatie in elkaar zit, hoe de paginanummering verloopt (van achteren naar voren), dat de twee delen elkaar in het midden ontmoeten in een soort tijdelijke oase van zes pagina's met (kleuren)foto's van een stuwmeer (dat de vroegere bebouwing van deze plek nu bedekt onder een gigantische hoeveelheid water). En dat dit fotografische en grafische project weliswaar behoorlijk pretentius van opzet is, maar die pretenties gelukkig wel weet wáár te maken.

Want hoe lang je er als lezer en kijker ook over doet om *ADU - NPTG* te ontcijferen (en denk je dat je er bent, dan kom je opnieuw verrassingen tegen), één ding is vanaf het begin duidelijk: de machteloosheid van het tot de zijlijn gedomde tragediekoor is Sanne Peper in dit project totaal ontstegen.

Sanne Peper: All Dressed Up - No Place To Go. International Theatre & Film Books, Amsterdam. www.itfb.nl. ISBN 90 6403 683 7